

Statenvoorstel 82/18 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 3 december 2018

PS-vergadering :

Datum

20 november 2018

Onderwerp

4e (Slot) begrotingswijziging 2018 en 1e begrotingswijziging 2019

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De begroting 2018 is 10 november 2017 door Provinciale Staten vastgesteld. Sinds het vaststellen van de begroting 2018 zijn door PS drie begrotingswijzigingen 2018 vastgesteld, te weten:

- 1^e wijziging 2018 - Slotwijziging 2017/1^e wijziging 2018 (PS 81/17);
- 2^e wijziging 2018 - Jaarstukken 2017 (PS 14/18);
- 3^e wijziging 2018 - Bestuursrapportage 2018 (PS 44/18).

De voorliggende 4^e wijziging van de begroting 2018 is tevens de slotwijziging van 2018 en is bedoeld om PS over de laatste ontwikkelingen van het begrotingsjaar te informeren en de ramingen in de begroting te actualiseren. De beleidsarme effecten van deze slotwijziging van 2018 die hun doorwerking hebben naar 2019 zijn verwerkt in de thans tevens voorliggende 1^e wijziging van de begroting 2019.

De voorliggende begrotingswijzigingen bevatten geen nieuw beleid.

Het voorstel

- 1 De 4^e begrotingswijziging 2018 en de 1^e begrotingswijziging 2019 vast te stellen;
- 2 Het totaal-overzicht van begrotingssubsidies 2018 en de daarin aangegeven subsidiebedragen vast te stellen;
- 3 Instemmen met het maken van een uitzondering op het (PS-)instellingsbesluit m.b.t. reserve Europese Programma's: POP3, en besluiten dat het hierin opgenomen bedrag niet alleen beschikbaar is voor cofinanciering van de EU-bijdrage voor POP3-subsidies (zoals in uw instemmingsbesluit van september

2016 bepaald) maar ook voor een volledige bijdrage voor een projectsubsidie als dat nodig zou blijken te zijn.

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

Aanleiding

In dit statenvoorstel lichten wij de beslispunten naar aanleiding van de 4^e begrotingswijziging 2018 en de 1^e begrotingswijziging 2019 toe.

Bevoegdheid

Het is de bevoegdheid van Provinciale Staten om begrotingswijzigingen vast te stellen. De bijgevoegde 4^e begrotingswijziging voor het jaar 2018 is de laatste begrotingswijziging voor het lopende begrotingsjaar, die volgt op de door PS op 10 november 2017 vastgestelde begroting 2018.

De met deze wijziging samenhangende effecten voor het nieuwe begrotingsjaar zijn verwerkt in de voorliggende 1^e wijziging van de begroting 2019. Verder is in die 1^e wijziging 2019 ook de besluitvorming van PS - inclusief de vijf vastgestelde amendementen - bij de behandeling van de begroting 2019 op 9 november jl. opgenomen.

Doel

Het doel met deze begrotingswijzigingen is, de laatste nog losse eindjes van het begrotingsjaar 2018 c.q. begrotingsbehandeling 2019 netjes af te hechten.

Argumenten

1. De 4^e begrotingswijziging 2018 en de 1^e begrotingswijziging 2019 vast te stellen

De bij deze begrotingswijzigingen voorgestelde bijstellingen van de ramingen van lasten en baten omvatten geen nieuw beleid. De voorstellen vallen uiteen in 5 categorieën en zijn per categorie verder uitgewerkt in de toelichting van de 4^e wijziging 2018/1^e wijziging 2019.

De 5 categorieën betreffen:

- a bijstellingen naar aanleiding van de integrale afweging bij behandeling van de begroting 2019);
- b wijzigingen naar aanleiding van eerdere PS-behandeling/PS besluitvorming;
- c ontwikkelingen/risico's die in de bestuursrapportage waren gemeld en nu aanleiding zijn tot het bijstellen van de begroting;
- d bijstellingen om begrotingsonrechtmatigheid - als gevolg van overschrijdingen - bij de jaarrekening te voorkomen;
- e administratief technische bijstellingen.

Ad a) Naar aanleiding de integrale afweging bij de behandeling van de begroting 2019 door PS op 9 november 2018

- Bij de vaststelling van de begroting 2019 hebben PS in het kader van de integrale afweging besloten over:

- Rivierverruiming (PS 48/18 beslispunt 6a);
- Onderhoud vaarwegen West-Brabant (PS 48/18 beslispunt 6b);
- Mipp Van Gogh (PS 48/18 beslispunt 6c);
- Mipp Mindlabs (PS 48/18 beslispunt 6d);
- Mipp Zuidwaterlinie (PS 48/18 beslispunt 6e);
- Bestuursopdracht Arbeidsmigratie (PS 48/18- beslispunt 6f);
- Maintenance (PS 48/18 beslispunt 12);
- MIT-Zuid 2019 (PS 48/18 beslispunt 13);

Amendementen

- Amendement 1: Pilot social media campagne Taskforce Brabant Zeeland € 150.000 in 2019
- Amendement 3: Versterk de lokale media , versterkte onafhankelijke journalistiek, € 150.000 in 2019
- Amendement 6: 13^e maand:Eiwittransitie € 50.000 in 2019
- Amendement 7: Q-koorts 2.0 € 100.000 in 2019
- Amendement 11: De schijf van vijf basisvaardigheden € 150.000 in 2019.

De formele uitwerking wordt in de bij dit statenvoorstel opgenomen vierde wijziging 2018 en de eerste begrotingswijziging 2019 aan uw Staten ter vaststelling voorgelegd.

Ad b) Bijstelling van de ramingen vanwege eerdere PS besluiten betreft de volgende onderwerpen:

- Uitvoeringsprogramma Life Science & Health (PS 38/18);
- HTSM fotonica (PS 58/18);
- Woonconnect (PS 59/18);
- Afdekking risico's leningen en grondaankopen agrofood.

Ad c) Ontwikkelingen/risico's die in de bestuursrapportage waren gemeld en nu aanleiding zijn tot het bijstellen van de begroting.

Kernpunt van de bestuursrapportage die op 28 september in uw staten is behandeld is "realistisch ramen". Naar aanleiding van de geconstateerde hoge onderbesteding bij de jaarrekening 2016 is in de bestuursrapportages in 2017 en 2018 stevig ingezet op bijstellingen van de begroting naar een reëel niveau.

De kern van die aanpak van het traject realistisch ramen omvat:

- Nadrukkelijker afstemming van prestatieplanning en financiële planning
- Bij gerede twijfel over de verwachte realisatie is de raming van de lasten in de bestuursrapportage neerwaarts bijgesteld.
- Daarbij zijn in de bestuursrapportage ontwikkelingen en onzekerheden geschetst die tot afwijkende uitvoering kunnen leiden en is aangegeven dat op basis van een voorspoediger uitvoering budgetten bij de slotwijziging nog

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

eventueel moeten worden opgehoogd. Dit laatste in verband met het voorkomen van overschrijdingen in de jaarrekening die al tijdens het begrotingsjaar konden worden ingeschat en met het oog op begrotingsrechtmatigheid konden worden geraamd.

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

In verband hiermee worden de volgende bijstellingen nog aan u voorgelegd:

- Subsidie-activiteiten GOB 2014-2017;
- Verbeeldingskracht van erfgoed
- Uitvoeringsprogramma cultuur
- Programma agrofood
- Maaslijn
- Overeenkomst PHS
- Beëindiging lening via BOM voor waterfonds
- Energietransitie
- DIC Matelot
- Actualisatie ramingen Natuur netwerk Brabant
- Pas herstelmaatregelen beschikking waterschap De Dommel
- Begrotingssubsidie Waterschap De Dommel.
- Actualisatie Persoonlijk ontwikkelbudget
- Actualisatie Mobiliteitskader en Belonen op Maat

In overeenstemming met het beleidsarme karakter van de slotwijziging worden thans geen nieuwe aanvullingen op de bestuursrapportage voorgelegd die de beleidsinhoud raken.

Ad d bijstellingen om begrotingsonrechtmatigheid - als gevolg van verwachte overschrijdingen - bij de jaarrekening te voorkomen. Het betreft bijstellingen voor de volgende onderwerpen:

- Programma leegstand
- Subsidie aan VisitBrabant voor PR-campagne Brabant is Open 2019
- Uitvoeringskosten Europese programma's
- Energieagenda 1^e tranche
- Elektrisch rijden/slimme netwerken
- Regeling hedendaagse cultuur

Ad e bijstellingen van administratief technische aard

Bijstelling op basis van (te) ontvangen baten

- Bijstellingen i.v.m. algemene uitkering uit het provinciefonds
- Bijstelling provinciefonds t.b.v. Smart industry Hub Zuid
- Bijdrage decentralisatie-uitkering provinciefonds arbeidsmarktregio's
- Bijstelling decentralisatie-uitkering Rijk voor Jong leren eten
- Bijstelling decentralisatie-uitkering Rijk voor monumentenzorg
- Bijstelling i.v.m. ontvangen decentralisatie-uitkering voor impuls omgevingsveiligheid

- Bijstelling decentralisatie-uitkering provinciefonds t.b.v. nitraatuitspoeling in grondwaterbeschermingsgebieden)
- Bijdrage gemeenten 3^e Brabantring
- Verwerking inkomsten partners Brabantstad
- Bijstelling i.v.m. hogere inkomsten partners schoon water
- Ophoging voorziening grondwaterheffing o.b.v. hogere verwachte baten grondwaterheffing
- Hogere baten uit overeenkomst Waterpoort komen t.g.v. begrotingsruimte
- Correctie raming dividend Enexis

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

Bijstelling i.v.m. afdekking risico's

- Afdekking risico Snoertse Plak
- Ophoging voorziening ontwikkelbedrijf i.v.m. jachthaven Hermenzeil
- Afdekking risico lening aan Krediet Unie West Brabant
- Afdekking risico lening breedband Tilburg bv

Bijstellingen i.r.t. bijbehorende bestemmingsreserves

- Dekking uitgaven innovatieprogramma agrofood
- Ophoging subsidieplafond OP-Zuid
- Aansluiting budgetten water aan reserve PMWP
- Aframing structurele middelen 2023 en verder voor uitvoeringskosten Europese programma's
- Budgettaire neutrale administratieve correctie i.v.m. koppeling MIT posten aan reserve
- Overboeking risicoafdekking tussen reserves
- Bijstelling ramingen bestuursovereenkomst Gebiedsontwikkeling Grevelingen/Volkerak-Zoommeer i.r.t. klimaatadaptatie
- Herplannen reserve PMWP
- Herplannen reserve PMWP m.b.t. deltaprogramma

Overige

- Aframing afrondingsverschillen t.g.v. begrotingsruimte
- Bijstelling subsidieregeling buurtfonds NB t.g.v. begrotingsruimte
- Budget neutrale bijstelling raming GOL
- Budget neutrale bijstelling ramingen voor projectbureau KRW op basis van bijdragen derden en vastgestelde begrote kosten
- Aanpassen ramingen opbrengst beleggingen immunisatieportefeuille
- Afsplitsing budget voor onderzoek concerncontrol
- Budgettaire neutrale afdekking proceskosten circulaire economie

2. Het overzicht van begrotingssubsidies 2018 en de daarin aangegeven subsidiebedragen vast te stellen;

In het kader van de Algemene Wet Bestuursrecht wordt aan PS een lijst met begrotingssubsidies ter vaststelling voorgelegd opgenomen. Gedurende het jaar worden begrotingssubsidies verleend.

Bij de bestuursrapportage 2018 (PS 44/18) is voor het laatst aan PS een vast te stellen lijst met begrotingssubsidies voorgelegd.

Deze lijst wordt nu bij gelegenheid van de slotwijziging aangevuld en geactualiseerd.

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

3. Instemmen met het maken van een uitzondering op het (PS-)instellingsbesluit inzake reserve Europese Programma's: POP3.

Door de hiervoor geldende cofinancieringseis van 50% los te laten kunnen GS de resterende EU-middelen voor POP3 zo volledig mogelijk benutten.

Landelijk is bestuurlijk afgesproken dat alle provincies inzetten op over-committering zodat wordt voorkomen dat EU-middelen, die niet worden besteed terug zullen vloeien naar Europa of naar andere provincies gaan.

Toelichting: In het instellingsbesluit is als doelstelling en gebruik aangegeven dat het gaat om de cofinanciering van projecten (inclusief uitvoeringskosten) die in geval van POP3 voor 50% medegefinancierd worden door Europa. Als wordt overgegaan tot over-committering is er een kleine kans dat uiteindelijk na afrekening met de projecten meer aan middelen dient te worden betaald aan POP3-projecten dan aan EU-middelen beschikbaar is. In dat geval worden één of meerdere POP3-projecten geheel met provinciale middelen gesubsidieerd. De POP3-verordening en onze eigen regelgeving staan dit toe, maar daarvoor is een besluit van uw staten nodig over het restant van de reserve 'Europese Programma's: POP3'; een besluit dat dit bedrag niet alleen beschikbaar is voor cofinanciering van de EU-bijdrage voor POP3-subsidies (zoals in uw instemmingsbesluit van september 2016 bepaald) maar ook voor een volledige bijdrage voor een projectsubsidie als dat nodig zou blijken te zijn.

Stand van zaken m.b.t. de in de bestuursrapportage vermelde onzekerheden waarvoor ten tijde van het opstellen van de slotwijziging **geen** bijstelling van de ramingen is opgenomen:

Bijdrage aan provincie Zeeland

Over de bijdrage aan de provincie Zeeland zijn zoals aangegeven in de bestuursrapportage in interprovinciaal verband afspraken gemaakt. Voor de periode 2018 t/m 2020. In het derde kwartaal heeft de betaling van de bijdrage voor 2018 plaatsgevonden.

Afwikkelingsverschillen bij vaststelling van subsidies binnen programma mobiliteit.

Definitieve vaststelling van subsidies binnen programma Mobiliteit kan leiden tot voordelige afwikkelingsverschillen op balansverplichtingen; voor het hele jaar

wordt minimaal een positief resultaat van € 3,5 mln verwacht. Vanwege het ontbreken van krediet op deze posten kan hierop niet worden gestuurd en leidt dit tot onderbesteding. De middelen vallen terug in de reserve Verkeer & Vervoer t.b.v. het realiseren van mobiliteitsdoelstellingen.

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

Gladheidsbestrijding.

Vanwege het aantal acties in het kader van gladheidsbestrijding in het begin van het jaar is er druk op budget ontstaan. Het aantal benodigde acties voor het tweede deel van 2018 is afhankelijk van de weersomstandigheden. Vanwege deze onzekerheid en afhankelijkheid wordt vooralsnog de raming niet bijgesteld.

Het uitvoeren van de benodigde acties heeft de hoogste prioriteit.

De ontwikkeling van het risico is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden in de laatste weken van het jaar. Extreme weersituaties daargelaten verwachten we niet dat de gladheidsbestrijding zal leiden tot een overschrijding van de totale beheer- en onderhoudsbegroting provinciale wegen.

Lonen en brandstofprijzen OV

De ontwikkeling van de lonen en de brandstofprijzen maakt voor een groot gedeelte deel uit van de indexatie op OV-concessies, respectievelijk 65% en 10%. De definitieve index wordt in december 2018 vastgesteld. Door een aantal recente ontwikkelingen kan de huidige prognose (3,1%) hiervan afwijken. De huidige inschattingen van de index wijken nauwelijks af van de prognose ten tijde van de bestuursrapportage. De indexatieverplichting op de concessies kan daarmee worden opgevangen binnen de beschikbare middelen op de begroting (productgroep 05.02).

VisitBrabant

Met betrekking tot VisitBrabant is bij de start daarvan voorzien in een verdienmodel dat er toe leidt dat de provinciale bijdrage lager kan zijn. Naar het zich laat aanzien vallen de resultaten van dat verdienmodel tegen. Met VisitBrabant zijn wij in gesprek welke oplossingen mogelijk zijn. De meerkosten m.b.t. VisitBrabant kunnen binnen de begroting gedekt worden.

MKB-plus faciliteit leningen.

De MKB-plus faciliteit equity is inmiddels succesvol geïmplementeerd, maar over de MKB-plus faciliteit leningen zijn nog gesprekken gaande met de Europese investeringsbank (EIB). Deze gesprekken zullen naar verwachting dit jaar worden afgerond en leiden dan tot de implementatie van deze faciliteit. Een vertraging is echter niet uit te sluiten en een verschuiving naar 2019 behoort tot de mogelijkheden.

De gesprekken met de EIB en het Nederlands investeringsagentschap NIA/Invest-NL zijn nog steeds gaande. Deze gesprekken zullen naar verwachting dit jaar nog voortduren en in de eerste helft 2019 leiden tot de implementatie van deze faciliteit.

Europese programma's en MIT

M.b.t. Europese programma's en MIT wordt er v.w.b. cofinanciering (Europese) programma's uitgegaan van de subsidieplafonds van de opengestelde regelingen. De daadwerkelijke (beschikkingen van deze) projecten kunnen natuurlijk veel lager uitvallen of later plaatsvinden, hierbij zijn we afhankelijk van derden. Bij de slotwijzigingen is nog geen nadere/aanvullende informatie aangaande beschikking Europese Programma's, deze opmerking blijft dus t/m jaarrekening 2018 van kracht.

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

Havenstrategie

In het kader van 1. Uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2018) 2. Strategische en operationele samenwerking tussen de havens en 3. De strategische verkenning ecosysteem Noord Brabant en haven Rotterdam zijn en worden in de loop van 2018 diverse kosten (naar schatting € 0,5 mln.) gemaakt. De kosten hebben met name betrekking op advies en onderzoek. We hebben echter nog geen inzicht in de totale kosten (wat gaat er nog komen) en ook hebben we op dit moment nog niet het beeld of dit binnen de reguliere begroting opgevangen kan worden. Om eventuele onderuitputting te voorkomen willen we wachten tot we over beide zaken meer duidelijkheid hebben. (Bij onvoldoende ruimte binnen reguliere begroting komt de dekking t.l.v. algemene middelen). Er lopen rondom de havens Rotterdam en Moerdijk 3 dossiers parallel: (1) het uitvoeringsprogramma havenstrategie Moerdijk, (2) nadere verkenning strategische samenwerking haven Rotterdam met ecosysteem Noord-Brabant ('mainport connects Brainport') en (3) de strategische, commerciële en operationele samenwerking tussen de havens. De onderdelen 1 en 2 zijn afgerond, maar het onderdeel 3 vereist nog een nadere analyse van de daadwerkelijke samenwerking en de daarbij behorende governance. Het is de bedoeling de 3 dossiers in samenhang met elkaar aan PS aan te bieden. Dat zou in Q4 van 2018 plaatsvinden, maar zal nu pas in Q1 2019 worden aangeboden.

Bijlagen

- 1 Toelichting op de 4^e (slot) begrotingswijziging 2018 en de 1^e begrotingswijziging 2019 (*de beide begrotingswijzigingen en het totaaloverzicht begrotingssubsidies zijn opgenomen als bijlagen bij het ontwerpbesluit*).

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

20 november 2018

Documentnummer

GS: 4438660

PS : 4443728

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw M.C.A. Buuron, (073) 680 88 21,
Mbuuron@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevr. M. Panasiuk (073) 681 2016,
Mpanasiuk@brabant.nl